

Jaarverslag 2015 “Vereniging Vrienden Martinikerk”

In het jaar 2015 heeft het bestuur diverse initiatieven genomen en ondersteund. De samenwerking met de Stichting Martinikerk Groningen (SMG) is weer hechter geworden. Dit mede door de gezamenlijke Sint Martinusfestiviteiten waarbij ook de Koninklijke Vereeniging voor Volksvermaken en de Protestantse Gemeente Groningen betrokken waren.

Onze activiteiten en bevindingen zijn de volgende.

Algemene vergadering

Onze algemene vergadering op 28 maart is bezocht door 35 leden en werd geleid door het bestuurslid Jan Visser.

Het verslag van de algemene vergadering d.d. 29 maart 2014 werd goedgekeurd. Aandacht zal worden gegeven aan mogelijke verfraaiingen in de kerk, zoals de drie lancetramen aan de zuidzijde en de verbouwing van het Boter- en broodhuisje, mede in het kader van een stiltecentrum. Voor meer toelichting, zie verderop in het verslag “Verrijking Martinikerk”.

Financieel Jaaroverzicht

Na controle door de leden van de kascommissie, Dick Middel en mevrouw B.J. Drent-Dijk, werd op hun voorstel de jaarrekening 2014 door de algemene vergadering goedgekeurd. Het bestuur en de penningmeester werden voor het gevoerde beleid, respectievelijk beheer, gedechargeerd. De kascommissie voor het jaar 2016 zal bestaan uit de heer Haaksman en mevrouw Drent-Dijk.

Contributies en leden voor het leven

Ondanks herhaalde verzoeken om betaling van de contributie over 2014 hebben 27 leden daarop niet gereageerd en hebben wij moeten concluderen dat zij geen lid meer wilden zijn.

Dit heeft consequenties gehad voor het totaal (zie verder paragraaf “Vriendenaantal”). Het aantal leden voor het leven is in 2015 op 8 gekomen. In 2015 is bepaald dat het lidmaatschap voor het leven tenminste € 500 bedraagt voor leden van 50 jaar en ouder. Daaronder wordt het minimum verhoogd met € 100 voor elke periode van 10 jaar dat iemand jonger is.

Van de mogelijkheid om een periodieke gift voor tenminste 5 jaar te geven hebben weer een paar leden gebruik gemaakt.

Commissie van Beroep

De Commissie wordt jaarlijks benoemd. Herbenoemd werden de leden Ineke Saan-Noordhof, Aeiko de Jager en Ite Wierenga. In 2015 is niemand geschorst, noch verwijderd.

Tijdens de algemene vergadering werd terecht geconstateerd dat een jaarlijkse benoeming niet handig is. Bij een statutenwijziging zal deze commissie worden gerepareerd.

Huishoudelijk Reglement

Het reglement is aangenomen met opmerkingen over een enkele aanpassing.

Bestuurssamenstelling

Het bestuurslid Jan Derksen was aftredend maar stelde zich weer beschikbaar. Hij werd bij acclamatie herbenoemd.

Stand van zaken vanuit de SMG

Bestuurslid José van Schie gaf verslag van de exploitatie en de situatie van de kerk. Er is een positief saldo. Daarnaast is zij ingegaan op de komende zomertentoonstelling en op

de mogelijke glas-in-loodramen in de lancetramen boven de rouwdeuren

Jaarlijkse lezing

Na de algemene vergadering hield Adolf Rots, stadsbeiaardier, zijn lezing "Bronzen stemmen van de samenleving. De klok als klankvoorwerp". Zowel Martinikerk als andere kerken kwamen aan bod, evenals enige suggesties ter verbetering van de huidige klokken in de Martinatoren. Een uitgebreid verslag van deze lezing is te vinden in Miniatuur jaargang 19 nr. 2 van juni 2015. Circa 50 personen woonden de lezing bij.

Rein Pol-toonstelling

Op 2 juli opende de SMG de tentoonstelling "Blauwe Engelen in het koor". De tentoonstelling met schilderijen van Rein Pol bleek net zo succesvol als de eerdere tentoonstellingen met Marius van Dokkum in 2014 en daarvoor met Henk Helmantel (2013).

Martinikerk Exclusief

In samenwerking met boekhandel Van der Velde heeft de SMG, met enige ondersteuning van de VVM, op 28 november 2015 gepoogd een avondprogramma met de programmamaker en auteur Govert Jan Bach over Johann Sebastian Bach te realiseren. Deze avond is i.v.m. onvoldoende belangstelling afgeblazen. Eerste conclusie: onvoldoende goede bekendmaking.

Open Monumentendag

Op 12 september waren wij in onze kerk met een stand aanwezig. We hebben twee nieuwe leden geworven.

Dag van de Groninger Geschiedenis

De VVM was op 10 oktober voor de 4de keer aanwezig. De gehele dag door was er contact met diverse leden en geïnteresseerden. Nieuwe leden zijn niet geworven. Hier is het contact met de Stichting Martini Beiaard Groningen verdiept, waarover verderop meer.

Sint Maarten

In 2015 hebben wij de Sint Martinusviering op 11 november samen met andere organisaties georganiseerd. Wij streven in de komende jaren naar een uitbreiding van activiteiten. De samenwerking met de organisaties uit 2015 wordt voortgezet en uitgebreid met nieuwe.

Samen met de Koninklijke Vereeniging voor Volksvermaken, de Protestantse Gemeente Groningen, onze organist en de GSV.

Een specifiek onderdeel was uiteraard het traditionele orgelconcert dat voor de 23ste keer plaatsvond. Johan Beeftink gaf voor de 23ste en laatste keer zijn bijdrage aan het concert samen met Camerata Trinitati. De Groningse Schoolvereniging was voor de tweede keer aanwezig in de kerk en ondersteunde het concert met o.a. kinderliederen.

In totaal hebben ongeveer 230 personen onze muzikale uitvoering bezocht en € 275 als gift achtergelaten.

Voor het volgende jaar willen we bezien hoe orgel en kinderliederen beter in elkaar kunnen overgaan.

Naast het concert is de VVM aanwezig geweest bij de uitreiking van voederbieten op 31 oktober. Voor de traditionele voederbietenlampionnenwedstrijd zijn onder de Groningse schooljeugd meer dan 1.000 voederbieten uitgereikt. De kinderen zijn uitgedaagd daar een fraaie Sint Martinuslampion van te maken.

Op dinsdagmiddag 10 november vond de prijsuitreiking plaats in het koor van de Martinikerk.

Op dinsdag 10 november werd een ganzenmaaltijd aangeboden aan thuis- en daklozen. Deze maaltijd werd geserveerd in het schip van de Martinikerk met kroonluchters van voederbieten. Zie ook hiervoor de RTV Noord-uitzending over de voorbereiding. De

maaltijd was een initiatief van de VVM en werd georganiseerd in samenwerking met o.a. de SMG, de Doopsgezinde Kerk en het Feithhuis. Ook Doperse Dis, het Leger des Heils en Nieuwe Kerk waren betrokken met vrijwilligers. Financiële ondersteuning is gekregen van de Commissie van Spijsuitdeling. De ganzenmaaltijd kende zo'n 60 à 70 bezoekers die door vrijwilligers werden bediend. De niet-bestede gelden voor de maaltijd worden doorgegeven aan de Doperse Dis.

Op 11 november vonden naast het orgelconcert andere activiteiten plaats, zoals het carillon dat werd bespeeld door de oud-stadsbeiaardier Adolph Rots; de oecumenische Sint Maartenvesper, die door ongeveer 40 personen werd bezocht; de onthulling van het schilderij van Sint Martinus en het evenement over de arme kant van Groningen "Sint Martinus' Pronkjewails".

Om onze gezamenlijke ontwikkelingen voor het Sint Martinusfestijn goed vast te leggen hebben wij Mirjam Offringa foto's laten maken van diverse activiteiten. In de loop van 2016 zal een kleine tentoonstelling hieraan worden gewijd.

Stichting Martini Beiaard Groningen

Op 10 november is tijdens een overleg besloten tot meer samenwerking te komen. Zo wordt de stichting betrokken bij de Sint Martinus activiteiten in het jaar 2016. Bezien wordt of een gezamenlijk beiaard- en orgelconcert tot de mogelijkheden behoort.

Bestuurlijke punten

Samenstelling bestuur

Wat het bestuur – en we zeggen dat al een aantal jaren achtereen – nog steeds blijft bezighouden, is het ontbreken van voldoende nieuw en jong bloed. In de NRC van 9 en 10 januari 2016, pag. S17, beschrijft Beatrice de Graaf dit als volgt: "Bij de generatie vóór mij valt het stabiele engagement op. Gedreven door collectieve idealen, die dan neerslaan in lidmaatschappen van besturen. Een groot verschil met de jongeren, die zijn echt geen lid meer van allerlei clubs. Die hebben een netwerk, korte acties. Het is geen verschil in idealisme, maar wel in langdurig commitment. Het is het verschil tussen een levenslang lidmaatschap en een flashmob. Dan denk ik wel eens: wie gaat dat bestuurswerk overnemen?" En dat houdt ons bezig.

Bestuurssamenstelling

Het is het bestuur gelukt één nieuw bestuurslid te vinden en wel Herma van Boetzelaar-Wormgoor. Zij zal zich op de jaarvergadering 2016 presenteren.

Er blijft behoefte aan nog een nieuw bestuurslid. Suggesties van leden worden op prijs gesteld. Dit temeer daar Michiel Witkam heeft aangegeven zich niet meer beschikbaar te stellen. Wij zullen hem op de jaarvergadering danken voor zijn inzet.

In 2017 zijn aftredend: Tineke de Danschutter, Jan Visser en Gert Zuidema.

In 2018: Jan Derksen

Verrijking Martinikerk

Samen met de SMG zoeken we naar verrijking van de kerk. Ideeën zijn aangereikt en worden onderzocht. In 2016 hopen we hier met duidelijke voorstellen te komen.

Zo hopen we samen met de SMG de kerk wat meer "vulling" te geven. Bij het zoeken naar "aankleding" wordt zeer prudent gekeken wat mogelijk is. Voorop staat dat de huidige status van de kerk gehandhaafd moet blijven. Immers de kerk kent religieuze en profane activiteiten.

De kruiswegstaties in de kooromgang zijn een dergelijke vorm van verrijking. Een toelichting van de hand van professor Sible de Blaauw, voorzitter van de Diocesane

Commissie voor Kerkinrichting en Kunstbezit van het bisdom Groningen-Leeuwarden is bij deze staties geplaatst.

Dr. Justin Kroesen (Universitair docent Kunstgeschiedenis van het Christendom Rijksuniversiteit Groningen, Instituut voor Christelijk Cultureel Erfgoed) heeft met een werkgroep van studenten suggesties gedaan om de kerk te verrijken.

"Hun beeld van de kerk is: rommelig, weinig aantrekkelijk voor toeristen. Er is meer te maken van het belangrijkste en oudste monument van de stad.

Met "rommelig" doelden zij o.a. op de restanten van de oude orgeldeuren bij de staande klok, en de kooromgang. Aanpassingen hebben nog niet plaatsgevonden. Het belang ervan wordt onderschreven. Samen met de SMG wordt gekeken naar mogelijkheden.

VVM-bijdragen aan de kerk

- Voor de renovatie van het orgel hebben we € 7500 bijgedragen.
- Bijgedragen zal worden aan een boek over het orgel van de Martinikerk. De gelden hiervoor zijn vrijgekomen nu de restauratie van het orgel goedkoper uitviel dan verwacht. De bespreking erover vindt plaats.
- Kosten fotografe om de nieuwe aanpak van Sint Martinus-festiviteiten vast te leggen en te gebruiken bij presentaties etc. Met het verkregen materiaal kunnen ook banners en andere uitingen worden gemaakt.
- Aanschaffen banners, panelen etc. om gemakkelijk foto's te kunnen exposeren, te gebruiken binnen en buiten de Martinikerk.
- In overleg met de SMG worden gelden gereserveerd voor de restauratie van het schilderij van Cornelis Jetses dat in de kooromgang hangt. Een beslissing hierover is nog niet genomen. Zo ja, dan krijgen we het schilderij 10 jaar in bruikleen.

Relatie Vereniging en Stichting

De samenwerking met de SMG verloopt buitengewoon goed. Dat is te zien in wederzijdse afspraken over Miniatuur, folders, inrichting kerk etc. In november is overleg geweest hoe nadere afspraken kunnen worden gemaakt over onder meer: fondsenwerving; publiciteitsaanpak; de lancetramen boven de rouwdeuren; de mogelijke terugkeer van de botten van Wessel Gansfort; verwijderde dekstenen die wij graag terug willen hebben. In samenspraak met SMG-bestuur en directeur zal e.e.a. worden uitgewerkt.

Vriendenpas

Een nieuwe Vriendenpas is aan de leden toegezonden bij de stukken voor de jaarvergadering 2015. Deze kaart is geldig t/m 2017 en kon voor een acceptabel bedrag worden vervaardigd.

Digitale communicatie met leden

Nieuwe leden wordt bij digitale aanmelding gevraagd een e-adres in te vullen. Op deze wijze hopen we niet alleen kosten te besparen, maar ook snel en efficiënt te kunnen communiceren.

Ramen Zuidzijde

Met de glas-in-lood-kunstenaar Peter Broekhuizen is in 2015 verder gewerkt aan een ander voorstel om invulling te geven aan de drie lancetramen boven de rouwdeur aan de zuidzijde. Bij het ontwerp is ook Henk Helmantel betrokken om zijn visie erop te geven. De gesprekken lopen door in 2016.

Miniatuur

Ons blad is ook dit jaar driemaal verschenen. We hebben hierop veel positieve reacties ontvangen. De redactie zoekt voortdurend naar interessante onderwerpen die mogelijk nieuw licht werpen op de historie van de Martinikerk en omgeving, maar wil ook informatie geven over activiteiten en ontwikkelingen in en om het gebouw. Op die manier willen we invulling geven aan de band van de leden met deze prachtige kerk. De redactie heeft voorlopig voldoende kopij.

De totale kosten voor Miniatuur zijn binnen de perken gebleven, mede dankzij onze penningmeester. De verzending van Miniatuur werd gecombineerd met de uitnodiging voor de jaarvergadering, de tentoonstelling en de Sint Martinusviering.

Website

Als ANBI-instelling zijn we door de Belastingdienst verplicht gesteld een website te hebben waar onze gegevens te raadplegen zijn.

Hiervoor maakten wij gebruik van de website van de Kennisbank Filantropie maar inmiddels verwijst de website van de Belastingdienst naar onze eigen website

<https://www.vriendenmartinikerk.nl/anbi>

Het bestuur is van mening dat wij met een eigen website de vereniging en de kerk beter voor het voetlicht kunnen brengen.

Het is gelukt met hulp van een "host" dit vóór 1 januari 2016 te realiseren en daar tevens onze verplichte ANBI gegevens te publiceren.

Wijzigingen en aanvullingen kunnen we nu zelf aanbrengen.

Oorkonde voor bruidsparen

Er wordt gewerkt aan een oorkonde die elk bruidspaar gaat krijgen dat in de kerk trouwt. Daarmee wordt voor één kalenderjaar een gratis VVM-lidmaatschap aangeboden. De hoop is dat daarna dit lidmaatschap wordt gecontinueerd.

Beschermheerschap

Op 1 april 2016 vertrekt de huidige Commissaris van de Koning, de heer Max van den Berg. Tot nu toe was het de gewoonte dat aan de nieuwe CvdK werd gevraagd om beschermheer te worden. Het bestuur zal aan de leden voorleggen of een beschermheerschap nog relevant is. De afgelopen jaren, ook onder de vorige CdK, is de betrokkenheid met name een papieren geweest.

Vriendenaantal

We hebben in 2015 ons ledenbestand verder aangepast om meer helderheid te krijgen over daadwerkelijke en niet-betalende leden.

In het staatje hieronder is dat, naast andere mutaties, te zien.

Aantal leden per 1-1-2015	691
Bij: Nieuwe leden	7
Af: overleden	17
Af: opgezegd	14
Af: uitgeschreven	30

Aantal leden per 1-1-2016	637

Wat zegt ledenvermindering over de inkomsten? Wel iets, want in 2015 hebben we € 627 minder binnengekregen dan in 2014. We hebben inmiddels 8 leden voor het leven.

Kortom, financieel mogen we niet ontevreden zijn. Naar het aantal leden sec gekeken, willen we graag meer.

Jan Derksen, vz.

NB

Overigens is het bestuur nog steeds van mening dat de hoofdingang onder het orgel weer in gebruik moet worden genomen

"Kroonluchter" van voederbieten in de Martinikerk op 10 en 11 november 2015
(Foto Hein Bekenkamp)